

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2015, în cauza penală, declarat de petiționarul Chirița Andrei,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare de la 18.03.2015 pînă la 29.04.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Cauza penală nr.2013210573 a fost pornită de Procuratura raionului Criuleni la 25 noiembrie 2013 pe elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c),d) Cod penal.

2. Stabilind inexistența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Andrei Salcuțan la 25 august 2014 a emis ordonanță de clasare a procesului penal.

3. Petiționarul Chirița Andrei a formulat plîngere în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat declararea nulă a ordonanței de clasare a procesului penal adoptate de procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Andrei Salcuțan la 25 august 2014 și ordonanței procurorului-interimar al raionului Criuleni, Alexandru Machidon din 08 septembrie 2014.

4. Ordonanțele în cauză au fost contestate judecătorului de instrucție în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

5. Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 13 noiembrie 2014 a fost respinsă ca neîntemeiată plîngerea petiționarului Chirița Andrei privind declararea nulă a ordonanței de clasare a procesului penal adoptate la 25 august 2014 și ordonanței procurorului-interimar al raionului Criuleni din 08 septembrie 2014 respingere a plîngerii petiționarului Chirița Andrei care a solicitat declararea nulă ordonanței de clasare a procesului penal din 25 august 2014.

6. Împotriva încheierii a declarat recurs Chirița Andrei, care a solicitat casarea încheierii cu dispunerea reluării procesului penal și obligarea procurorului de a înlătura încălcările admise.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2015, a fost respins ca nefondat recursul petiționarului Chirița Andrei, cu menținerea încheierii contestate.

Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond a analizat materialele cauzei, le-a dat o apreciere cuvenită și corect a ajuns la concluzia că plângerea petiționarului este nefondată și urmează a fi respinsă.

Colegiul penal a constatat că, în plîngere, cît și în recursul formulat, petiționarul nu a indicat prin ce acțiuni s-au înacțiuni a avut loc încălcarea drepturilor și libertăților petiționarului, nefiind evidențiat în concret vre-un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărîrea atacată și care ar servi ca temei pentru redeschiderea procesului în cauza dată.

Din conținutul plîngerii nu rezultă că ordonanțele atacate să conțină o careva eroare de drept ce s-ar încadra în noțiunea viciului fundamental și care să afecteze hotărîrea atacată, dar s-a invocat aprecierea incorectă a probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

Colegiul penal a menționat că petiționarul Chirița Andrei a înaintat în instanța de judecată, cît și în cea de recurs aceleași argumente, ca și cele expuse organului de urmărire penală în sesizare și asupra argumentelor petiționarului procurorul s-a expus în actele procesuale adoptate, nefiind stabilite careva încălcări de procedură sau de altă natură care afectează în careva mod drepturile și libertățile petiționarului prin adoptarea ordonanțelor contestate.

În acest sens, Colegiul penal a considerat întemeiată concluzia instanței de fond că organul de urmărire penală și procurorul a întreprins o investigație amplă a cazului, au elucidat toate circumstanțele cauzei, au efectuat un control cu cercetarea tuturor versiunilor posibile care determină activitatea probatorie, au fost interogate toate persoanele care posedă informație pe cazul dat, au fost cercetate și alte probe, fiind stabilită situația de drept și de fapt în raport cu probele acumulate, iar după îndeplinirea în volum deplin a acțiunilor de urmărire penală procurorul a emis ordonanță de clasare a procesului penal.

Fiind dispusă clasarea procesului penal, instanța de fond, cît și cea de recurs nu a stabilit fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente ce ar fi afectat hotărîrea pronunțată de procuror, prin urmare, lipsește temei juridic pentru reluarea urmăririi penale, potrivit prevederilor art. 22 și 287 Cod de procedură penală.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a hotărâri pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a circumstanțelor cazului, astfel, examinarea plîngerii petiționarului Chirița Andrei fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

8. Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de recurs, petiționarul o atacă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel în alt complet de judecată. În motivarea recursului în anulare invocînd dezacordul cu hotărîrea menționată.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, poate fi declarat la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În susținerea soluției sale, Colegiul penal consideră relevante prevederile art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului.

În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească. Prin urmare, prevederile legale menționate prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Dispozițiile legale enunțate atestă că, celelalte categorii de hotărîri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare. Acțiunile sau actele ilegale ale organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații, în sensul art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, au un grad dublu de verificare, fapt ce corespunde cerințelor art. 13 CEDO, precum că orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Astfel, statul fiind obligat să asigure măcar o cale de atac în instanță, în cazul pretinselor violări ale drepturilor omului, în cazurile prevăzute la art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, a asigurat acest drept prin controlul efectuat în două grade de jurisdicție.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărîri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. În conformitate cu prevederile art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

